

SANDEFJORD
KOMMUNE

ÅRSPLAN 2026-2027

SVARTÅS BARNEHAGE

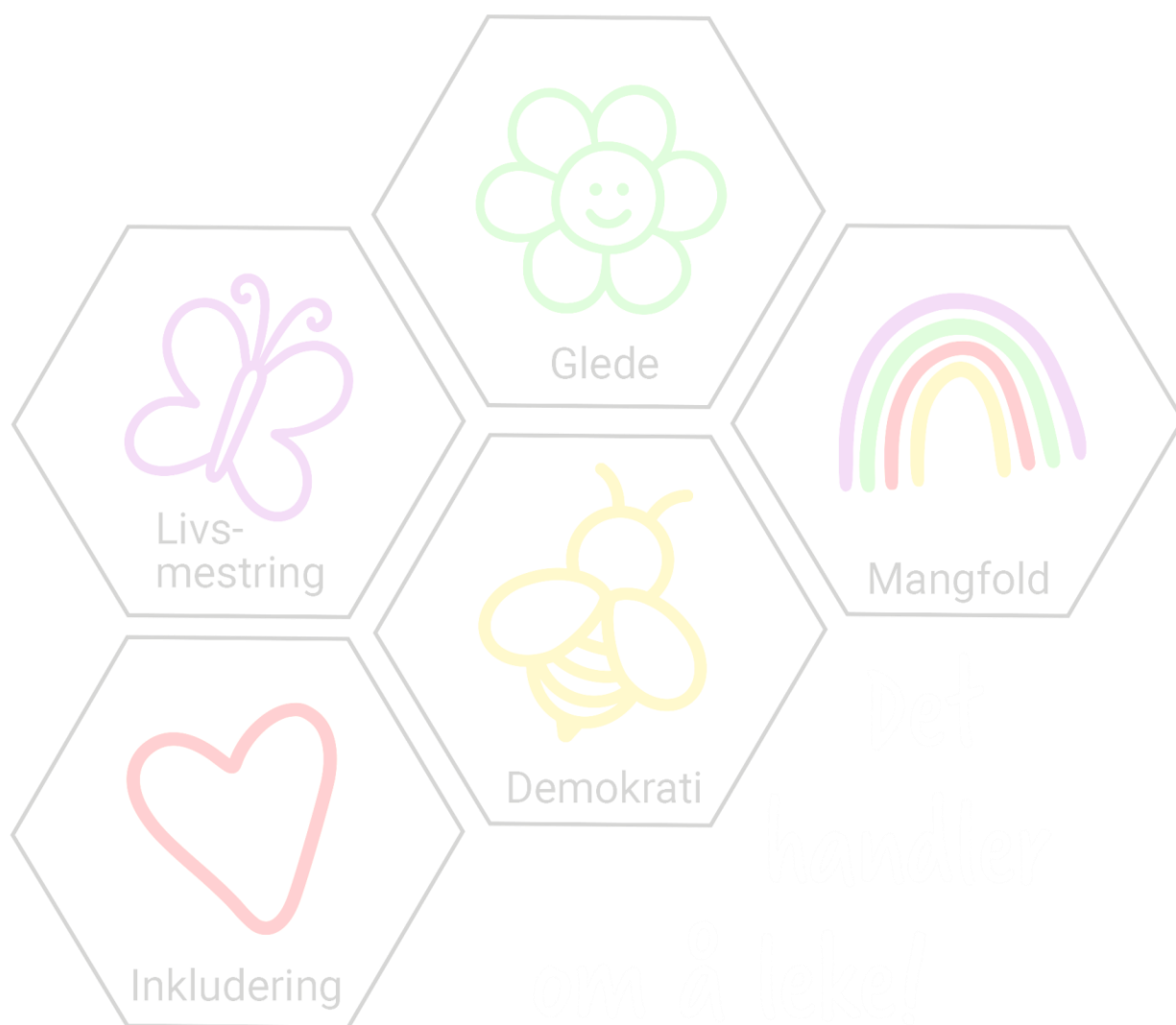
Glede

INNHOLD

1. Fakta om barnehagen	4
2. Hvorfor har vi en årsplan?	4
3. Barnehagenes overordnede mål	5
lov om barnehager - §1. formål (2017):	5
forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017) –	
kapittel 1 barnehagens verdigrunnlag	5
4. Mål og visjon	6
mål for arbeidet i kommunalområdet kunnskap, barn og unge:	6
kommunale barnehagers visjon – “Det handler om å leke”	6
Tenk sammen samhandlingsmodell	6
5. Planlegging, vurdering og dokumentasjon	7
6. Progresjon	8
7. Medvirkning i planleggingsarbeidet	10
barneperspektivet	10
foreldreperspektivet	11
8. Barnehagens innhold	12
barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg	12
barnehagen skal ivareta barnas behov for lek	13
barnehagen skal fremme danning	14
barnehagen skal fremme læring	14
Barnehagen skal ha et godt psykososialt barnehagemiljø	15
barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap	16
barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	16
barnehagens arbeid med samisk kultur	17
barnehagens arbeid med mangfold	18
fagområdene i rammeplanen	18
9. Overganger	19
ny i barnehagen	19
overganger innad i barnehagen	20
overgang barnehage - skole	20
10. Tema og arrangementer 2026-2027	21

Det
handler
om å leke!

SVARTÅS BARNEHAGE

Feltspatveien 6B, 3231 Sandefjord

33419460

Saman.janeti@sandefjord.kommune.no

www.sandefjord.kommune

Det handler om å leke!

Livsmestring - Inkludering - Mangfold - Glede - Demokrati

Mangfold, tilhørighet og inkludering i barnehagen

I barnehagen har vi barn og familier med ulike erfaringer, verdier, kulturer, livssyn og familiekonstellasjoner. Dette mangfoldet er en naturlig del av samfunnet vi er en del av, og det beriker fellesskapet vårt. Barnehagen skal være et sted der alle barn opplever trygghet, tilhørighet og respekt, uavhengig av hvem de er eller hvor de kommer fra.

Barnehageloven slår fast at barnehagen skal fremme demokrati, likestilling og menneskeverd, og gi barna støtte til å utvikle respekt for seg selv og andre. Rammeplanen utdyper dette ved å beskrive barnehagen som en inkluderende fellesskapsarena der ulikhet er normalt, og der barn skal få erfaring med at det finnes mange måter å være menneske på.

Når vi synliggjør verdier som mangfold og inkludering, blant annet gjennom bruk av regnbueflagget, er det for å tydeliggjøre barnehagens verdigrunnlag: at alle barn og familier skal vite at de hører til her, og blir møtt med åpenhet og respekt.

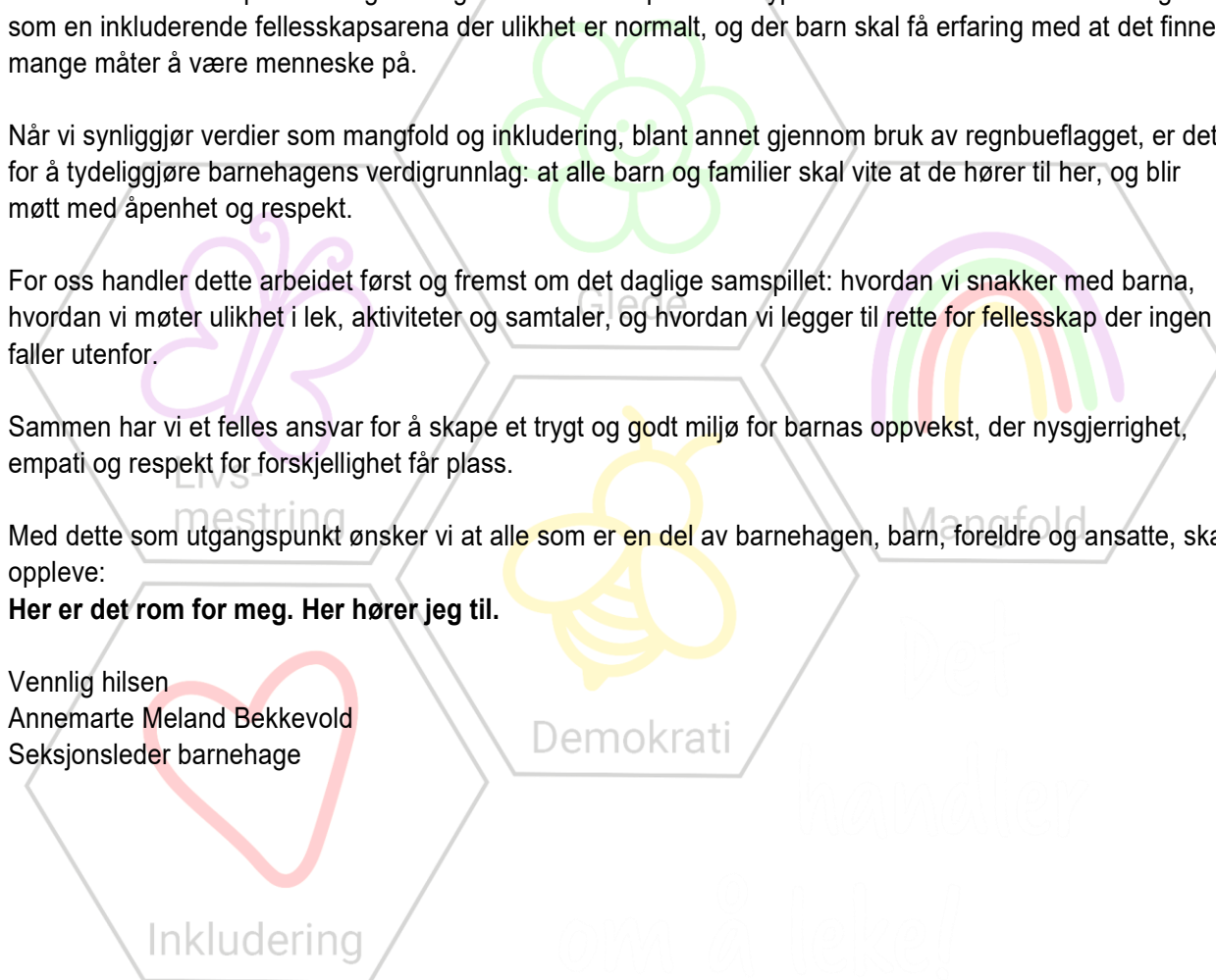
For oss handler dette arbeidet først og fremst om det daglige samspillet: hvordan vi snakker med barna, hvordan vi møter ulikhet i lek, aktiviteter og samtaler, og hvordan vi legger til rette for fellesskap der ingen faller utenfor.

Sammen har vi et felles ansvar for å skape et trygt og godt miljø for barnas oppvekst, der nysgjerrighet, empati og respekt for forskjellighet får plass.

Med dette som utgangspunkt ønsker vi at alle som er en del av barnehagen, barn, foreldre og ansatte, skal oppleve:

Her er det rom for meg. Her hører jeg til.

Vennlig hilsen
Annemarte Meland Bekkevold
Seksjonsleder barnehage

**Det
handler
om å leke!**

1. FAKTA OM BARNEHAGEN

Her kan dere fortelle kort om barnehagen av både fakta og annet som ikke fremkommer senere i planen

2. HVORFOR HAR VI EN ÅRSPLAN?

Årsplanen skal vise hvordan den enkelte barnehage skal arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og eiers lokale tilpasning til pedagogisk praksis. Årsplanen er en forpliktende plan for alt arbeid som skal planlegges, gjennomføres og evalueres for alt arbeid med barn. Dette betyr at alle ansatte medvirker i det arbeidet som gjøres og at arbeidet skal være forankret i lov og rammeplan.

Det er personalets oppgave å sikre at årsplanen holder faglig mål, og foreldrene er sikret medvirkning blant annet gjennom samarbeidsutvalget.

En årsplan skal være selve grunnlaget for alt personalet bygger sitt arbeid på. Dette betyr at alle ansatte uavhengig av stilling og ansvarsområde er forpliktet og dedikert til å ha god og inngående kunnskap om årsplanens innhold, og bruke denne som grunnlag for alle planer gjennom barnehageåret.

Som ansatt skal du:

- Lese årsplanen
- Medvirke til utforming og sørge for at den holder et faglig nivå.
- Bruke den når du planlegger aktiviteter, lek, relasjoner og møter
- Evaluere og vurdere arbeidet du gjør sett opp mot målene som er satt i årsplanen
- Utføre arbeidet på den måten som er beskrevet selv om du ikke skulle være enig i alt

Årsplaner i Sandefjords kommunale barnehager bygger på:

- Lov om barnehager (2017)
- Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017)
- FN' bærekraftsmål 3 og 4; God helse og livskvalitet og God utdanning
- Standard for et likeverdig og tilrettelagt barnehagetilbud i Sandefjord kommune
- Standard for tilvenning i Sandefjord kommune
- Plan for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø i Sandefjord kommune
- Tenk sammen i Sandefjord kommune
- Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og SFO

Teksten i de blå boksene der ikke annet er referert viser til Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

**Det
handler
om å leke!**

3. BARNEHAGENES OVERORDNEDE MÅL

Barnehagenes overordnede mål er styrt av nasjonale mål formulert i lov om barnehager og rammeplan for barnehager.

LOV OM BARNEHAGER - §1. FORMÅL (2017):

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

[Lov om barnehager \(barnehageloven\) - Lovdata](#)

FORSKRIFT OM RAMMEPLAN FOR BARNEHAGENS INNHOLD OG OPPGAVER (2017) – KAPITTEL 1 BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og dannelse skal ses i sammenheng.

[Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver - Lovdata](#)

Det
handler
om å leke!

4. MÅL OG VISJON

MÅL FOR ARBEIDET I KOMMUNALOMRÅDET KUNNSKAP, BARN OG UNGE:

Alle barn og unge skal sikres god oppvekst og gis likeverdige muligheter til å gjennomføre det videregående opplæringsløpet.

Barnehagen er den første arenaen barna møter i det videregående opplæringsløpet og er av stor betydning for barnets oppvekst og muligheter for å gjennomføre videre opplæring. Barnets opplevelse og erfaringer med barnehagen er med på å danne grunnlaget for videre læring og utvikling i oppveksten.

KOMMUNALE BARNEHAGERS VISJON – “DET HANDLER OM Å LEKE”

Leken er en viktig del av barndommen, og er en arena for inkludering og læring. Et godt lekemiljø bidrar til kognitiv, emosjonell, språklig, motorisk og sosial utvikling hos barn. Leken er en av grunnstenene i barnas dannelse! For å sette leken inn i et helhetlig perspektiv er visjonen knyttet opp mot verdiene: *Mangfold, inkludering, glede, demokrati og livsmestring*. Visjonen skal gi retning og positiv energi for fremtidens barnehage. Visjonen samsvarer med barnehageloven og rammeplanen for barnehager, og Sandefjord kommunes og KBU sin målsetting. Barnehagene skal jobbe med innhold og implementering barnehageåret 2025-2026.

TENK SAMMEN SAMHANDLINGSMODELL

Som et ledd i omorganiseringen i 2020 ble «prosjekt samhandling» opprettet med mandat om å skape en modell basert på Bedre Tverrfaglig Samhandling (BTS) og Familiens hus. Denne samhandlingsmodellen fikk senere tittelen Tenk Sammen og utgjør fundamentet til alt tverrsektorielt arbeid i kommunalområdet Kunnskap, barn og unge (KBU). Som BTS-modellen tilsier opererer Tenk Sammen på tre nivåer: individnivå, tjenestenivå og kommunenivå.

Foreløpig har Tenk Sammen fokusert på tjenestene i KBU, men er i ferd med å etablere avtaler med andre viktige aktører i det forebyggende arbeidet også utenfor kommunalområdet. Det betyr ikke nødvendigvis at slike avtaler mangler, men heller at disse foreløpig ikke er satt i system som en del av modellen.

Et av satsingsområdene i Tenk Sammen har vært å utvikle en kompetansestrategi for hele kommunalområdet. Strategien introduserer en form for kompetansebaseline som skal gjelde for alle ansatte i KBU med tilhørende kartleggingsverktøy, kurs og kompetanseportal. Håpet er at strategien vil bidra til flere møteplasser på tvers av tjenestoområdene, bredere systemforståelse, mer målrettet kompetanseutvikling, et sterkere felles verdigrunnlag, bedre samhandling og til syvende og sist, tidligere innsats.

**Det
handler
om å leke!**

Tre nivåer i Tenk Sammen:

Individnivået koordinerer tidlig og samordnet innsats rundt enkelte barn, unge, gravide eller familier som trenger hjelp. Dette gjøres hovedsakelig gjennom Tenk Sammen handlingsveileder med tilhørende verktøy i "Sammenfjordkassa".

På **tjenestenivå** har Tenk Sammen delt KBU inn i 6 kretser, opprettet en kontaktpersonordning mellom oppfølgende tjenester i seksjon Oppvekst og Helse og de universelle arenaene, samt etablert regelmessige kretssamlinger der ledere og kontaktpersoner på tvers av hele KBU møtes.

På **kommunenivå** har Tenk Sammen utviklet en felles kompetansestrategi som gjelder for alle ansatte i KBU. På dette nivået har vi også SLT-koordinator, barnekoordinator og koordinerende enhet.

Barnehagens mål arbeidet for 2025-2026:

«Kids do well if they can», og «Tidlig innsats».

- Pedagogene i Svartås jobber med å øke bevisstheten på hva de ulike instansene og samarbeidspartnere kan tilby barn og småbarnsfamilier
- Invitere fagpersoner inn på møter som er en del av laget rundt familien
- Etterspørre handling fra samarbeidspartnere
- Være bevisst på at når barna går i barnehagen, er det vi som har «stafettpinnen» og saken.
- Søke om systemveiledning gjennom PPT
- Ha gode interne rutiner på hva vi gjør og hvordan vi går frem, når vi er bekymret for barnas utvikling eller for familiens situasjon.
- Bruke «Sammenfjordkassa»

5. PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

I Svartås barnehage planlegger, vurderer og dokumenterer vi arbeidet ved å dele planverket vårt i tre hovedgrupper. Plandokumentene bygger på hverandre og må sees i sammenheng.

Årsplan for Svartås barnehage (dette dokumentet): Årsplanen beskriver hvordan vi jobber med formålsparagrafen og målene i barnehageloven og rammeplanen og visjonen. Årsplanen er et forpliktende

Det
handler
om å leke!

måldokument for personalet. Årsplanen skal gi foreldre, eier, barnehagemyndighet og andre interesserte informasjon om barnehagen.

Pedagogisk periodeplan: Her beskrives mål og metoder mer detaljert for en tidsperiode. Pedagogisk periodeplan publiseres til foreldrene ca. 6 ganger i året.

Ukeplan/månedspan: Planen er et verktøy først og fremst for personalet, for å planlegge og gjennomføre et godt tilrettelagt tilbud for alle barn. På ukeplanen dokumenteres det pedagogiske arbeidet, gruppeinndelinger og hvem som har ansvar for hva.

Ulike standarder og planer: Vi kan ikke gjengi alle planer her i årsplanen eller i periodeplanene. Derfor henviser vi til ulike planer eller standarder, for eksempel; språkarbeid i Svartås barnehage, retningslinjer for grensesetting, utestengelse, tilknytningsarbeidet i barnehagen og plan for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø.

Kompetanseplan for ansatte i Svartås barnehage: Vi har en plan som viser hvordan vi jobber med barnehagebasert kompetanseutvikling og utvikling av ansatte innenfor våre fokus-områder. Planen beskriver også hvilke fora vi har for samarbeid og planlegging, og hvem som deltar på hva.

Dokumentasjon: Barnets trivsel og utvikling dokumenteres i utviklingssamtalen, og i «*trivsel og utviklingsplanen*» (*tiltaksplaner*). Dokumentasjon av det generelle arbeidet kommer frem på «*Tilbakeblikket*» på pedagogisk periodeplan.

Barnesamtalene som avholdes med de eldste barna, dokumenteres, og påvirker valg vi gjør. Leken og språkarbeidet evalueres med Udir sine ståstedsanalyser en gang i året.

6. PROGRESJON

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg. lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

I Svartås barnehage jobber vi med progresjon på følgende måter:

Vi har periodeplaner og prosjektplaner gjennom året, som beskriver hva vi gjør. Aktiviteter og fremgangsmåter er både individuelt tilpasset og tilpasset gruppa som helhet. Vi velger å variere pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø for å sikre progresjon for alle aldersgrupper.

I Rammeplanens kapitler som handler om det pedagogiske innholdet i barnehagen, beskriver Rammeplanen hvordan vi skal jobbe med progresjon. Planen bruker ord som beskriver hvordan vi skal tilnærme oss temaer, fenomener, og aktiviteter, og vi må tilpasse det til aldersgrupper og enkeltbarn.

**Det
handler
om å leke!**

I arbeidet med de yngste barna dreier det seg om å **oppleve, undersøke og erfare**. Etter hvert handler det om å **få kjennskap til, og undersøke og oppdage videre**.

Jo eldre barna er, jo mer er tilbudet preget av at barna skal **forstå sammenhenger, reflektere, undersøke og eksperimentere, og utvide perspektiver**.

Disse føringene ligger til grunn for våre valg av metoder og aktiviteter.

Ettersom LEKEN er hovedinnsatsområdet, har vi beskrevet hvordan vi tenker progresjon i forhold til leken innenfor aldersgruppene 1-2 år, 3-4 år og 5-6 år. Det vil selvfølgelig være glidende overganger mellom aldersgruppene, og noen type lek er spennende uansett alder. Allikevel er det viktig å tenke hva som er generelt typisk for alderen. Uansett hvordan vi tilrettelegger er målet at barnet skal oppleve seg som en del av fellesskapet!

Nedenunder nevner vi noen eksempler på lek (mest inne) som vi kommer til å legge vekt på:

1-2 år:

- God gulvplass til motorisk lek – krabbe, løpe, rulle, hoppe
- At vi har lekeutstyr som stimulerer til fysisk lek – store puter og madrasser
- At lekemiljøet stimulerer sansene (lyd, lys og stemning)
- Vi introduserer barna for felles leketema gjennom bøker og eventyr
- Lekemateriell som kan fraktes, legge oppi, tas ut igjen og gjerne gjenta prosessen mange ganger
- De små barna leker ofte ved siden av hverandre og med de samme tingene – Vi har mange leker av samme type, slik at alle er en del av fellesskapet
- Vi har også kjønnsnøytralt og lekenøytralt lekemateriell
- Tilrettelegge for begynnende rollelek som «å spise mat, sove ol – leke kjente ting

3-4 år:

- Rolleleken blir mer gjeldene, og leken får et sosialt og mer avansert innhold – leke familie, matlagning, butikk, på tur i skogen osv.
- Tilby en kombinasjon av nøytralt lekemateriell og læremateriell som stimulerer til en best lek for eksempel butikklek.
- Vi introduserer barna for felles leketema gjennom bøker og eventyr
- Få støtte til å bli med på rollelek, og forstå lekekodene
- At det fysiske miljøet er innredet i lekekroker og leketorg.
- Fysisk lek – hoppe, krype, balansere mm. Vi tilrettelegger for hinderløype.
- Oppleve og erfare ulik type lek; tog/bil, dyr, byggelek, dukker, konstruksjonslek
- Sang og musikklek, rytme, rim og regler
- At det deles inn i lekegrupper inne og ute

**Det
handler
om å leke!**

5-6 år:

- Oppleve og erfare et godt lekemiljø
- Vi introduserer barna for felles leketema gjennom bøker og eventyr
- At det deles inn i lekegrupper inne og ute
- At lekemateriell er tilpasset de eldste i barnehagen, slik at vitebegjæret/nysgjerrigheten blir stimulert
- Få støtte til å bli med på rollelek, og forstå lekekodene
- Tilrettelagt for konstruksjonslek gjennom klosser, lego og andre byggesett
- Undre, reflektere og erfare seg over seg selv og sin rolle i det sosiale samspillet
- Utforske og eksperimentere og undre seg med lekemateriell og fenomener
- Forstå sammenhenger
- Utvide perspektiver, få ny innsikt gjennom lek, temaarbeid, eksperimenter og fellesskapsaktiviteter
- Organiserte leker og spill – øvelse i ringleker, strategispill og enkelt kortspill
- Lek med ball – ta imot

7. MEDVIRKNING I PLANLEGGINGSARBEIDET

BARNEPERSPEKTIVET

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirking ved å legge til rette for, og oppmuntre til at barna kan få gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirking på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår. Barns synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet. Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.».

I Svartås barnehage ivaretar vi barneperspektivet ved å:

Barn uttrykker seg både kroppslig og språklig, og begge uttrykksformene er måter å si fra/uttrykke seg på. Vi må tolke barnas mimikk, kroppsholdning, gråt, latter og smil for å forstå hva barnet mener eller hvordan det har det. Barnemedvirking kan sees på som en holdning, - en måte å se og lytte til barn.

I Svartås barnehage betyr det at:

- Personalet kjenner barna godt, og kan tolke barnets adferd og uttrykk
- Vi tar barnas tanker og meninger på alvor
- Alle barn blir lyttet til hver dag
- Vi tar ofte hensyn til barnas behov og ønsker

Det
handler
om å leke!

- Vi har pedagogiske periodeplaner og planlagte aktiviteter, men vi endrer av og til fokus ut ifra barnas interesser og behov
- De eldste barna er med og planlegger enkelte arrangementer og aktiviteter
- Vi har barnesamtaler om trivsel, lek, og overgang barnehage/skole.

FORELDREPERSPEKTIVET

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling (barnehageloven §1).

Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagen har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling

I Svartås barnehage ivaretar vi foreldres medvirkning og foreldresamarbeid ved blant annet å:

- Gjennom Samarbeidsutvalget – Godkjenning av årsplan
Vi spør foreldrepreressantene om råd i forhold til temaarbeid, organisering av barnehagen mm
- Tett kontakt med foreldrene underveis i året
- Vi svarer opp henvendelser fra foreldre raskt
- Vi imøtekommer foreldrenes ønsker hvis mulig. Vi må av og til ta avgjørelser overfor barnegrupper eller enkeltbarn som foreldre nødvendigvis ikke er enige med oss i. Da er dette godt begrunnet.
- Foreldreundersøkelsen gir oss signaler på hva foreldrene er fornøyde med, og hva vi må utvikle og eventuelt endre.

Ta kontakt: Vi oppfordrer foreldre til å ta kontakt hvis de lurer på noe, hvis de undrer seg over vår praksis eller er misfornøyde med noe som har skjedd. Det er viktig at vi får tilbakemeldinger raskt, slik at vi kan oppklare og eventuelt endre på vår praksis.

Pedagogisk leder kontakter foreldre, hvis hen undrer seg over barnets utvikling og trivsel, og når det er behov for at vi i samarbeider om barnets beste.

Samarbeidsutvalget (SU):

- SU består av to representanter fra foreldrene med vara, og to representanter fra de ansatte. Styrer fungerer som sekretær.
- SU behandler og godkjenner årsplanen.
- SU blir forelagt viktige saker som handler om barna trivsel
- Andre viktige samarbeidsarenaer:
 - IST daglig dialog: En digital samarbeids-app mellom hjemmet og barnehagen
 - Foreldretavle i garderoben
 - Oppstartsamtale: En samtale med foreldrene i forbindelse med oppstart for nye barn.
 - Daglig kontakt: En viktig møteplass på morgenen og ettermiddagen, mellom foreldre og ansatte.

**Det
handler
om å leke!**

- Foreldremøte: Møte for alle foreldrene en gang i året
- Foreldresamtaler: Samtaler med begge foreldrene 2 ganger i året
- Arrangementer: Vi har ulike arrangementer gjennom året for foreldre og barn – se datoplanen
- Barnehagene i Sandefjord har rutine «To foreldre» som handler om hvordan vi samarbeider rundt barnet når foreldrene går fra hverandre.
- Tilbud om foreldreveiledning: Sandefjord kommune har ulike tilbud om foreldreveiledning individuelt og i gruppe. Barnehagen informerer om dette på foreldremøter og foreldresamtaler.

8. BARNEHAGENS INNHOLD

Rammeplanen sier at barnehagenes årsplan blant annet skal vise hvordan barnehagen jobber med omsorg, lek, danning og læring, og i våre barnehager velger vi også å ta med rammeplanens fokus på å fremme vennskap og fellesskap, samt kommunikasjon og språk.

Rammeplanens fagområder med hva barnehagen skal bidra til og hva personalet skal, er underlag for hvordan barnehagene planlegger arbeid med barnehagens innhold

BARNEHAGEN SKAL IVARETA BARNAS BEHOV FOR OMSORG

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehage skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandling.

Dette handler om sensitive voksne som har forståelse for barnas behov og utvikling. I Svartås-barnehage betyr dette at:

- Tilknytning og trygghet preger arbeidet i barnehagen, og vi bruker COS-sirkelen (circle of security) bevisst
- Vi er sensitive for barnas ulike uttrykk og behov
- Vi lytter til barna
- Vi støtter og oppmuntrer barna
- Vi prøver å se hva som ligger bakenfor barnets adferd
- Vi anerkjenner at barn er forskjellige
- Vi har et ledig fang og gir trøst og kos
- «Kids do well if they can»

Det
handler
om å leke!

BARNEHAGEN SKAL IVARETA BARNAS BEHOV FOR LEK

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek- alene og sammen med andre.

MÅL: Barna opplever et spennende, lystbetont og meningsfylt miljø for lek og læring.

I Svartås barnehage ivaretar vi barnas behov for lek ved å:

Leken er barns viktigste samværsform, og er en arena for inkludering, mangfold, utvikling og læring. Det er viktig å få innpass på denne arenaen, og det er de ansattes ansvar å sørge for at alle kan delta i fellesskapet. Et spennende og variert fysisk lekemiljø og påloggede ansatte, er viktige faktorer for et godt psykososialt barnehagemiljø.

Barnehagen har lek som innsatsområde, og har valgt å jobbe ut ifra fagboken «Barn er budbringere», skrevet av Line Melvold (STYD). Boken er et resultat av tre års forskningsarbeid i barnehager om hva som kan bidra til nye perspektiver på psykisk helsefremmende arbeid, mennesker og miljøer. Boken presenterer 6 punkter som må ligge til grunn for å skape et godt lekemiljø:

- Personalet har **kunnskap om** barns rett til lek, lekens betydning og lekens egenverdi i barns liv.
- Vi **organiserer** dagen slik at barna kan sette i gang, styre og strukturere leken sin selv.
- Vi har **fysiske miljøer** der kunnskapen om lek gjenspeiles.
- Vi har **leketema** gjennom året inspirert av barnelitteratur, som gjenspeiler det fysiske miljøet
- Vi strukturerer rom, leker og materialer slik at det **inviteres til** lek.
- De **ansatte deltar** i barns lek på en støttende og utforskende måte.
- De ansatte har et tilgjengelig **fagspråk** knyttet til lekens betydning, lekemiljøer og materialer.

I Svartås barnehage 2026-2027:

- Organiserer og strukturerer de ansatte rom, leker og materialer slik at det inspirerer barna til lek.
- Er de ansatte pålogget og hjelper barna på en støttende og utforskende måte.

Se også side 9 og side 10 der vi har presentert hvordan vi tenker progresjon innenfor lek.

Det
handler
om å leke!

BARNEHAGEN SKAL FREMME DANNING

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer».

I Svartås barnehage fremmer vi danning ved å:

God kvalitet på samhandlingsprosesser og relasjoner mellom barn-voksne og barn-barn er forutsetninger for gode dannelsprosesser. I Svartås barnehage er det den ansattes ansvar å se og veilede barna slik at mestrer hverdagen. Årsplanen beskriver hvordan personalet jobber aktivt for å skape trygge og forutsigbare rammer.

BARNEHAGEN SKAL FREMME LÆRING

«I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

I Svartås barnehage betyr dette at:

- Barn lærer gjennom hele dagen i alle aktiviteter. Vi oppmuntrer til undring, læring og mestring i hverdagssituasjoner
- Leken er barnas hovedarena for læring og utvikling. Derfor er LEKEN hovedsatsningsområdet til de kommunale barnehagene.,
- Vi tilrettelegger tema og aktiviteter med ulik tilnærming slik at barna bruker flere sanser i læringsprosessene
- Vi støtter barna og er aktive sammen med barna i læringsprosessene. Samtidig skal barna lære at «øvelse gjør mester»
- Vi har progresjon i aktivitetene og i gruppetilbudet
- Vi deler opp barna i mindre grupper
- Vi jobber med ulike prosjekter over tid
- Vi gjentar og repeterer ord, begreper og aktiviteter

**Det
handler
om å leke!**

BARNEHAGEN SKAL HA ET GODT PSYKOSOSIALT BARNEHAGEMILJØ

Barnehagens ansvar å legge til rette for å sikre at alle barn i barnehagen har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø er tydelig uttrykt og presisert i barnehageloven fra 2021. Dette innebærer nulltoleranse for krenkelser og å drive forebyggende arbeid §41), plikt til å sikre at barnehagebarn har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (§42-aktivitetsplikten) samt skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen, krenker et barn (§43). (lov om barnehager, 2017)

I Svartås barnehage ivaretar vi plikten til å ha et godt psykososialt barnehagemiljø ved å:

Et godt psykososialt miljø er avgjørende for barns læring og trivsel. Mobbing og krenkelser i barnehagen kan være vanskelig å avdekke, men forskning viser at et bevisst personale som har høy relasjonskompetanse evner i stor grad både å avdekke og forebygge mobbing.

Begynnende mobbing og utestengelse i barnehagen kan arte seg som erting, utestengelse i lek, latterliggjøring ol. Vi kaller det mobbing når det foregår over tid.

Barnas trivsel er de voksnes ansvar!

Samarbeid med foreldre er viktig i arbeidet med barnas trivsel!

I Svartås barnehage ivaretar vi plikten til å ha et godt psykososialt barnehagemiljø først og fremst ved å tilrettelegge for et miljø der alle barn blir sett og respektert for den de er, og at barna opplever seg som en del av fellesskapet og mangfoldet. Vi ser satsingsområdene som er beskrevet her i Årsplanen, kunnskapen vår om barn og trivsel, og organisering og ledelse som viktige forebyggende faktorer.

Våre rutiner hvis ansatte eller foreldre opplever at et barn blir krenket:

- Vi følger Sandefjord kommunes plan for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø
- De ansatte har tydelige holdninger til mobbing og diskriminering
- Vi har kunnskap om temaet og er bevisste på at barns trivsel er de voksnes ansvar
- Teamet samarbeider så fort vi ser at et barn ikke har et godt og trygt psykososialt barnehagemiljø. Vi har nulltoleranse for mobbing §41
- Vi har en enkle retningslinjer på hvordan vi møter barn som krenker andre barn
- Vi informerer og samarbeider med foreldre og har samtaler med de involverte barna
- Vi arbeider med en tilbakemeldingskultur der ansatte sier ifra til hverandre om uønsket adferd
- Vi melder ifra til styrer hvis det er barn som opplever krenkelser fra andre barn §41
- Vi lager aktivitetsplan i samarbeid med foreldre §42 Vi foretar en skriftliggjøring av tiltak på individ, gruppe og organisasjonsnivå.
- Vi melder ifra til styrer hvis det er ansatte som krenker barn §43
- Vi melder ifra til seksjonsleder hvis styrer krenker et barn §43
- Vi sørger for opplæring av nyansatte
- Vi har en intern forebyggende plan for positiv involvering og grenser

Vi har utarbeidet et «flytkart» som beskriver enkelt hva vi skal gjøre, og hvordan vi skal ivareta plikten vår og hvem som gjør hva.

**Det
handler
om å leke!**

BARNEHAGEN SKAL FREMME VENNSKAP OG FELLESSKAP

«Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal legge aktivt til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og de å ta hensyn til andres behov.

I Svartås barnehage fremmer vi vennskap og fellesskap ved å:

Tiltakene som er beskrevet under kapitlene danning, omsorg, lek, inkludering og mangfold fremmer vennskap og fellesskap.

Vi oppfordrer barna til å si ja når noen spør om å være med på lek. Det hender at en lek har rammer som gjør at det er et begrenset antall som kan delta, og vi ser at leken har best kår i mindre grupper. I disse tilfeller skal personalet hjelpe barnet inn i annen lek, eller sette i gang en lek eller aktivitet sammen med barnet. Hvis det er et barn som stadig blir holdt utenfor fellesskapet vil vi sette inn flere tiltak.

Vi har klare råd til foreldre som gjelder bursdagsfeiring, slik at barn ikke opplever å bli holdt utenfor. Dette tas opp på foreldremøtet i september.

Vi har fellesskapsaktiviteter og tilrettelegger hverdagsmiljøet slik at alle mestrer å delta uavhengig av språk, annen kompetanse og fungering

BARNEHAGEN SKAL FREMME KOMMUNIKASJON OG SPRÅK

«Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og helhetlig språkutvikling».

Mål: Barna opplever et godt språkmiljø preget av glede og mestring

I Svartås barnehage fremmer vi kommunikasjon og språk ved å:

Småbarnsalderen er den grunnleggende perioden for utvikling av talespråket. Det er i den perioden barnets vokabular og begrepsbevissthet øker mest. Forskning viser at barnets vokabular og begrepsbevissthet i førskolealder gjenspeiler leseforståelsen oppover i klassetrinnene.

Norge er en flerkulturell nasjon, og Svartås barnehage gjenspeiler samfunnet og har et stort språklig mangfold. Vi har søkelys på **språk og kommunikasjon**, og har laget en plan for språkarbeidet i barnehagen og bruk av ASK (alternativ supplerende kommunikasjon) for alle barn.

**Det
handler
om å leke!**

De voksne er gode språkmodeller ved å:

- Snakke tydelig, rolig, og bruke enkle ord.
- Sette ord på gjøremål, handlinger og følelser
- Gå i dybden på begreper
- Snakke MED og ikke til barnet
- Ha øyekontakt med barnet
- Stille åpne og undrende spørsmål
- Bruke kroppsspråk og tegn
- Presentere barna for nøkkelord og nøkkelbegreper som blir brukt i temaperioder og i leken

Andre språkaktiviteter vi ofte benytter i Svartås barnehage:

- Vi synger sanger og har rim og regler i samlingsstundene
- Vi har et musikktilbud fra Kulturskolen med fokus på rytme og språk
- Vi har høytlesing på alle avdelinger
- Vi har bøker med ulike sjangere og fra ulike land
- Vi legger vekt på begrepsinnlæring knyttet til temaperioder
- Vi har fokus på samtalen mellom barn og voksne gjennom hverdagsaktivitetene
- Vi tilrettelegger for rollelek inne og ute

Hoved innfallsvinkelen for språkarbeidet i perioden 2025-2028 er å styrke barnas språk ved å bruke støtte til språket på ulike måter.

- Alle sanger, fortellinger og bøker skal ha visuell støtte, enten ved konkrete, bilder, ASK-symboler eller via dokumentleser.
- Vi bruker "Språkposer", konkrete og bilder for å forsterke en fortelling eller et budskap
- Vi henger opp bilder som utgangspunkt for samtaler
- Alle ansatte bruker nøkkelringer med ASK hverdagssymboler for alle barn
- Vi bruker ASK billedplansjer i hverdagssituasjoner

BARNEHAGENS ARBEID MED SAMISK KULTUR

Samiske barn i barnehage skal få støtte til å bevare og utvikle sitt språk, sin kunnskap og sin kultur uavhengig hvor i landet de bor. Innholdet i barnehagetilbudet til samiske barn utenfor samiske distrikt skal tilpasses barnas samiske bakgrunn. Dette innebærer at samiske barn og foreldre har rett til å forvente at personalet har kjennskap til, og legger vekt på, at også den samiske kulturen skal være en del av barnehagens innhold. Det skal legges til rette for at barna også kan få møte samisk språk.

I Svartås barnehage markerer vi samisk språk og kultur ved å ha en fellessamling for hele huset. Vi flagger med det samiske flagget.

Det
handler
om å leke!

BARNEHAGENS ARBEID MED MANGFOLD

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Samtidig skal barnehagen gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskap. Barnehagen skal vise hvordan alle kan lære av hverandre og fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi for fellesskapet.

I Svartås barnehage synliggjør og verdsetter vi mangfold ved å:

Vi ser vi mangfold som en ressurs.

Barnehagen er et minisamfunn hvor forskjellighet møtes gjennom ulike barn, foreldre og ansatte. Mangfold som ressurs oppmuntrer til forskjellighet, verdsetter ulike språk og kulturer, leke-former og familieformer. I Svartås har vi dette mangfoldet, og vi anerkjenner at det er mange måter å tenke, handle og leve på.

Generelt:

- Vi møter alle barn og foreldre med respekt for den de er og deres bakgrunn.
- Vi tilrettelegger for gode fellesskapsopplevelser inne og ute
- Vi har som grunntanke at når barna mestrer og gleder seg sammen, blir bånd og tilhørighet styrket
- Vi fokuserer på leken som en av de gode fellesskapsopplevelsene (se kapitlet om lek)
- Personalet er bevisst sin rolle som relasjonsbygger og lekeinspirator
- Vi jobber for at personalsammensetningen gjenspeiler mangfoldet i barnegruppa
- Vi markerer ulike høytider og merkedager som er representert i barnegruppa
- Førskolegruppa har FNs barnerettigheter – artikkel 2 og artikkel 8 i fokus i oktober og juni måned
- Vi jobber for å ha et utvalg av barnebøker, leker, bilder og materiell fra andre kulturer
- Vi gir positiv oppmerksomhet på å kunne mange språk

FAGOMRÅDENE I RAMMEPLANEN

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. I samiske barnehager skal arbeidet med fagområdene ta utgangspunkt i samisk språk, kultur og tradisjonskunnskap.

I Svartås barnehage vil fagområdene på naturlig måte være flettet inn i temaarbeid, og i hverdags-situasjoner i barnehagen gjennom hele året. Noen områder kommer mer til uttrykk overfor noen aldersgrupper, og noen fagområder har mer fokus enn andre (språk). Det er også perioder på året der for

**Det
handler
om å leke!**

eksempel noen fagområder får større plass. Vi henviser ofte til fagområdene i de pedagogiske periodeplanene.

«Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter» (rammeplanen kap. 9).

- Kommunikasjon, språk, tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

9. OVERGANGER

NY I BARNEHAGEN

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære

QR-kode til standard for tilvenning

I Svartås barnehage legger vi til rette for en trygg tilvenning ved å:

- Vi starter det nye samarbeidet med å invitere til informasjonsmøte på våren eller tidlig på høsten
- Barna har faste kontaktpersoner
- Vi gjennomfører en førstegang samtale med foreldre i forbindelse med oppstart.
- Vi planlegger tema, aktiviteter og organiseringen av dagen etter barnas behov
- Vi har fokus på lek og fellesskapsaktiviteter i tilvenningsperioden

**Det
handler
om å leke!**

[standard-for-tilvenning-i-barnehage_hjemmeside.pdf \(sandefjord.kommune.no\)](https://sandefjord.kommune.no/standard-for-tilvenning-i-barnehage_hjemmeside.pdf)

OVERGANGER INNAD I BARNEHAGEN

Våre tiltak for å tilrettelegge for en god overgang internt i barnehagen:

Pr i dag har vi en småbarnsavdeling med barn mellom 1-3 år, og to avdelinger med barn over 3 år.

De yngste barna flytter over på stor avdeling i august det året de fyller 3 år.

Vi sørger for at barna får tid og mulighet til å bli kjent med sin nye avdeling før de bytter barnegruppe.

Hvis det lar seg gjøre, flytter vi ansatte over fra liten til stor avdeling for å tilrettelegge for en tryggere overgang for de yngste.

OVERGANG BARNEHAGE - SKOLE

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

Rutiner for samarbeid og overganger foreligger i internkontrollsystemet og på kommunens hjemmesider. Svartås har en egen årsplan for førskolegruppen som deles ut til foreldrene i august/september.

**Det
handler
om å leke!**

Livsmestring - Inkludering - Mangfold - Glede - Demokrati

	10. TEMA OG ARRANGEMENTER 2026-2027 Hovedtemaet hele 2026-2027 er at ansatte organiserer dagen og strukturerer rom, leker og materialer slik at det inspirer til lek. De ansatte er pålogget, og deltar i barnets lek på en støttende og utforskende måte.
August	Tilvenning på alle avdelinger Vennskap og fellesskapsleker.
13.08. og 14.08.	Planleggingsdager - barnehagen er stengt
September	
Uke 35	Foreldremøte på Stien
Uke 36	Oppstart førskolegruppa
Uke 38	Brannvernuke med brannøvelse for barna
Oktober	Barns rettigheter.
Uke 38	Foreldremøte for Løkka og Svingen
Uke 41	Høstferieuke – (påmelding)
Uke 42	SU-møte
19.10	Planleggingsdag - barnehagen er stengt
Uke 43	Foreldresuppe
Uke 40-46	Foreldresamtaler på Løkka, Svingen og Stien
November	Skape varierte og spennende lekemiljø og språkmiljø
Uke 40-46	Foreldresamtaler- Løkka, Svingen og Stien
Desember	Hei hå nå er det jul igjen ...
Uke 50	Førjulgudstjeneste i Bugården kirke for 4 åringene
Uke 50	Julebudskapet – samling for Løkka og Svingen
Uke 51	Nissefest
Onsdag 23.12	Lillejulaften - påmelding
Uke 52	Stengt torsdag 24.12 og hele romjulen
Januar 2026	Skape varierte og spennende lekemiljø og språkmiljø

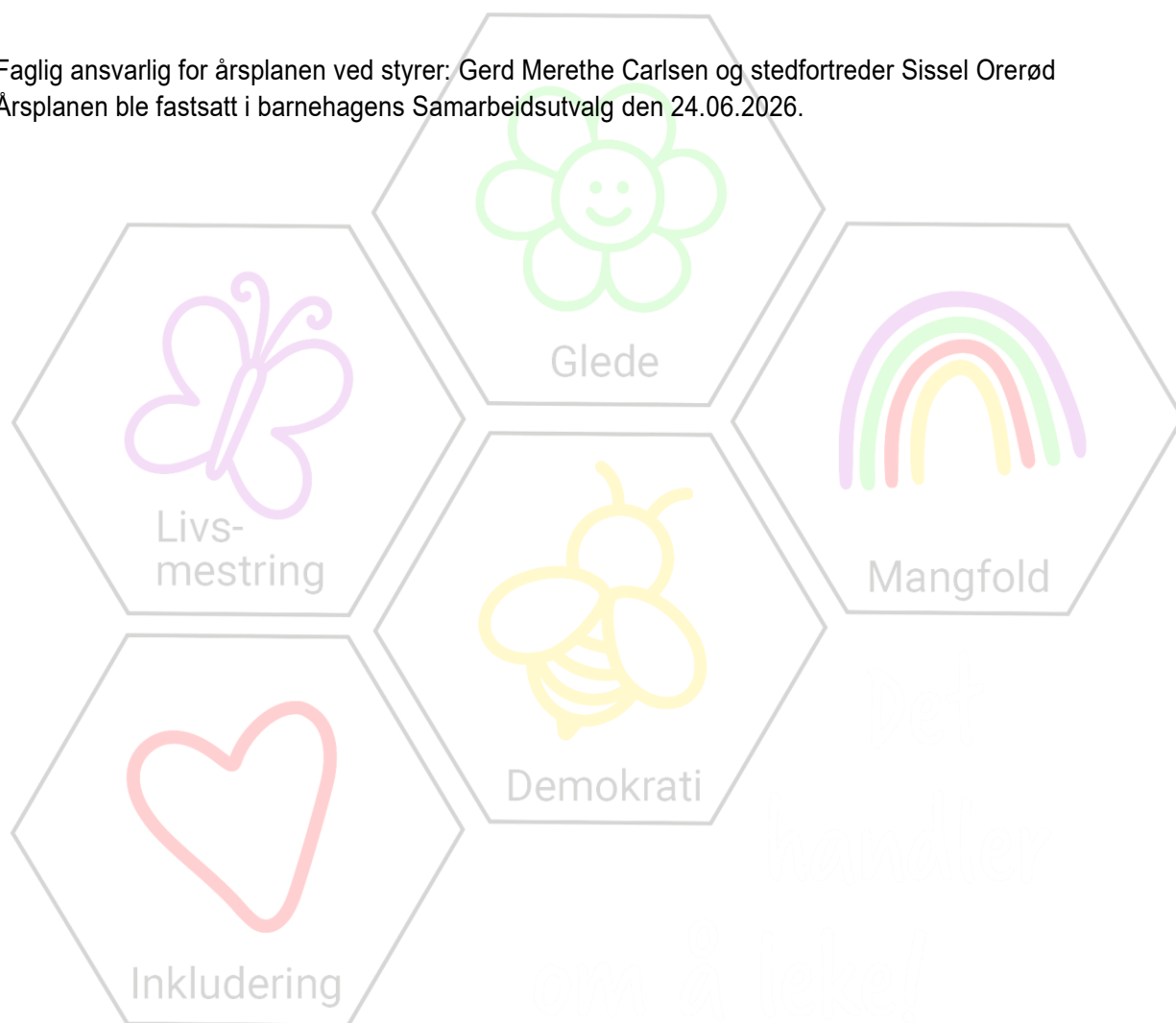
Det
handler
om å leke!

01.01	Fridag - Nyttårsdagen
04.01	Planleggingsdag - barnehagen er stengt
Februar	
Uke 5 og 6	Barnesamtaler med førskolebarna – hvordan har du det i barnehagen?
Uke 5	Fellessamling for hele huset om samisk kultur. Vi flagger.
Uke 7	Karneval
Uke 8	Vinterferieuke – (påmelding)
Mars	Skape varierte og spennende lekemiljø og språkmiljø
09.03	Barnehagedagen
10 - 11.03.	Id-al-fitr, er avslutningsfesten for Ramadan. Vi flagger.
Uke 10	Id-samling for hele huset
Uke 10	Påskevandring i kirken og påskesamling i barnehagen
Uke 12	Påskeuken – (påmelding) – barnehagen stenger kl 12.00 onsdag 24.03. og er stengt til og med 29.03.
Uke 13-17	Foreldresamtaler Stien, Svingen og Løkka
30.03.	Planleggingsdag – barnehagen er stengt
Mai	Skape varierte og spennende lekemiljø og språkmiljø
06.05	Kristi himmelfartsdag – barnehagen er stengt
Uke 20	Grunnlovsdagen. Vi markerer dagen ved å gå i 17.mai tog på Nygård sykehjem
Uke 21	Besøksdager nye barn
	Id al-adha, er avslutningsfesten av pilgrimsferden til Mekka. Ingen markering i barnehagen. Vi flagger.
Juni	Mangfold og Stolthet
Uke 22	Livsglededagen med arrangement på Nygård sykehjem – alle avdelinger
Uke 23	Sommerfest for barn og foreldre
Uke 24	Avslutning for førskolebarna (kun for barna)
Uke 24?	Vi flagger med Pride flagget i en uke
Juli	Sommer
Uke 28-29-30	Barnehagen er stengt
August	

Det
handler
om å leke!

02.august	Oppstart nytt barnehageår
12 og 13. august	Planleggingsdager - barnehagen er stengt.

Faglig ansvarlig for årsplanen ved styrer: Gerd Merethe Carlsen og stedfortreder Sissel Orerød
Årsplanen ble fastsatt i barnehagens Samarbeidsutvalg den 24.06.2026.

**Det
handler
om å leke!**

Livsmestring - Inkludering - Mangfold - Glede - Demokrati

